

Framställning till riksdagen

2024/25:RB3

Medgivande för Riksbanken att ge kredit till IMF

Sammanfattning

Riksbanken är finansiell motpart till Internationella valutafonden (IMF) för Sveriges räkning och deltar i flera av fondens finansieringsarrangemang. Grunden för medlemsländernas åtagande till IMF är de s.k. kvotresurserna som är permanenta och utgör länders medlemskapital i IMF. Därutöver finns sedan 1998 de s.k. nya lånearrangemangen (New Arrangements to Borrow, NAB), som IMF kan använda som ”en andra försvarslinje”, om IMF:s utlåningskapacitet behöver kompletteras. NAB är en temporär finansieringskälla, eftersom IMF vart femte år tar ställning till om NAB fortfarande behövs under kommande period. I nuläget bidrar NAB med 364 miljarder SDR (5041 miljarder kronor¹) till IMF:s totala utlåningsresurser och nuvarande period löper ut den 31 december 2025. Utöver NAB har IMF sedan 2009 tecknat temporära bilaterala låneavtal med ett antal medlemsländer, däribland Sverige. De bilaterala lånen (BBA) fungerar som ”en tredje försvarslinje” och uppgår till 141 miljarder SDR (1953 miljarder kronor). Nuvarande bilaterala låneavtal sträcker sig från den 1 januari 2021 till och med den 31 december 2024.

I december 2023 avslutades den sextonde allmänna översynen av medlemsländernas kvotresurser i IMF. Översynen resulterade i en resolution om en höjning av medlemsländernas kapitalinsatser med 50 procent. Höjningen ska följas av en minskning av NAB med 61,3 miljarder SDR (849 miljarder kronor) och ersätta de bilaterala lånen som löper ut i slutet av 2024, för att bibehålla IMF:s nuvarande resursnivå. Riksdagen bemyndigade regeringen den 12 juni 2024 att öka Sveriges kvot i IMF med 2,215 miljarder SDR (cirka 31 miljarder kronor). För att kvothöjningen ska träda i kraft krävs dels godkännande av medlemsländer som tillsammans innehar motsvarande minst 85

¹ Baserat på växelkursen den 5 september 2024 då 1 SDR motsvarade 13,8486 kronor.

procent av kvoterna, dels att tillräckligt antal deltagare i NAB har godkänt minskningen av lånearrangemanget.

Det finns risk för att ikraftträdandet av kvothöjningen drar ut på tiden. För att säkerställa att IMF under tiden har tillgång till tillräckliga utlåningsresurser har IMF föreslagit att de bilaterala lånen förlängs på nuvarande nivå för deltagande medlemsländer från och med den 1 januari 2025 tills den 16:e kvotöversynen har trätt i kraft eller till och med den 31 december 2027, beroende på vad som inträffar först. IMF har vidare föreslagit att NAB ska förlängas med ytterligare en femårsperiod. Den nya NAB-perioden inleds den 1 januari 2026, och löper till och med den 31 december 2030. Utöver förändringar i avtalen för BBA och NAB kopplade till kvotöversynen sker även vissa tekniska justeringar av NAB.

Riksbanken anser att det är viktigt att IMF har tillräckliga resurser för att i ekonomiskt och finansiellt turbulenta perioder kunna främja finansiell och monetär stabilitet och stödja länder att nå en positiv ekonomisk utveckling. Avsikten är att IMF ska tillföras resurser genom en höjning av medlemsländernas kapitalinsatser. Riksbanken delar emellertid IMF:s syn att IMF även fortsättningsvis behöver tillgång till temporära resurser genom NAB och bilaterala lån för att kunna säkerställa fondens resursnivå om ikraftträdandet av kvothöjningen drar ut på tiden. Riksbanken anser därför att det är lämpligt att i enlighet med IMF:s förslag dels förlänga Sveriges åtagande i NAB, dels att Sverige fortsatt deltar i de bilaterala lånearrangemanget.

Riksbanken föreslår att riksdagen medger att Riksbanken förlänger Sveriges nuvarande åtagande under NAB, för närvarande 4,5 miljarder SDR (62 miljarder kronor), med ytterligare fem år från och med den 1 januari 2026. Vidare föreslår Riksbanken att riksdagen medger att Riksbanken får ingå ett bilateralt låneavtal med IMF om en kredit på 3,2 miljarder SDR (44 miljarder kronor), från och med tidigast den 1 januari 2025 tills den 16:e kvotöversynen har trätt i kraft eller till och med den 31 december 2027, beroende på vad som inträffar först.

När kvothöjningen träder i kraft kommer det bilaterala låneavtalet att upphöra och Sveriges nuvarande åtagande under NAB kommer att minska med 0,7 miljarder SDR (9,7 miljarder kronor). Sammantaget innebär förslagen ett oförändrat åtagande för Sverige gentemot IMF, fram tills att kvothöjningen är genomförd. Då kommer det totala åtagandet att minska med 1,7 miljarder SDR (motsvarande cirka 23,5 miljarder kronor).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Förslag till riksdagsbeslut	4
Bakgrund och redogörelse för ärendet	5
Bakgrund	5
NAB:s användande och funktionssätt	5
De bilaterala lånens användande och funktionssätt	6
Sveriges medverkan i NAB och BBA	7
Den 16:e kvotöversynen	8
Förlängningar av NAB och BBA	9
BBA	9
NAB	9
Sveriges totala åtagande	10
Överväganden och förslag	11
Sammanställning NAB deltagare	13
Sammanställning deltagare i de bilaterala låneavtalen	15

Förslag till riksdagsbeslut

1. Förlängt deltagande i NAB

Riksdagen medger att Riksbanken förlänger Sveriges åtagande i Internationella valutafondens lånearrangemang NAB med ytterligare fem år från och med den 1 januari 2026.

2. Nytt bilateralt låneavtal med IMF

Riksdagen medger att Riksbanken får ingå ett avtal med Internationella valutafonden om en kredit på 3,2 miljarder SDR (motsvarande cirka 44 miljarder kronor), med en avtalstid från och med tidigast den 1 januari 2025 och längst till och med den 31 december 2027.

Stockholm den 18 september 2024

På direktionens vägnar

Erik Thedéen

/Monika Gustavsson

Erik Thedéen (ordförande), Anna Breman, Per Jansson, Aino Bunge och Anna Seim har deltagit i beslutet.

Föredragande har varit Maria Kangas.

Bakgrund och redogörelse för ärendet

Bakgrund

Internationella valutafondens (IMF) huvudsakliga uppgift är att främja stabiliteten i det internationella finansiella systemet genom övervakning och tillhandahållande av finansiellt stöd till medlemsländer med betalningsbalansproblem. Grunden till IMF:s resurser är dess medlemskapital (s.k. kvotresurser). Till det bidrar alla IMF:s medlemsländer. Det är också kvotresurserna som styr ländernas röststyrka i IMF och det är den finansieringskälla som IMF använder i första hand. Därutöver finns det möjlighet för IMF att få kompletterande finansiering under de s.k. nya lånearrangemangen (NAB), som kan användas om medlemskapitalet bedöms som otillräckligt. Därutöver har IMF sedan 2009 även ingått bilaterala låneavtal med medlemsländer, vilka i sin tur kan användas om kvotresurserna och NAB faller under en kritisk gräns. Åtaganden till IMF kan liknas vid garanterade kreditlinor där IMF:s stadgar och Riksbankens avtal med IMF reglerar gränserna för vad IMF kan begära av Riksbanken. Riksbankens åtagande gentemot IMF uttrycks i särskilda dragningsrätter (SDR), som är den valutaenhet IMF använder.

Medlemskapitalet är den av IMF:s resurskällor som tar längst tid att förändra eftersom det är permanent och även styr länders röststyrka i IMF. NAB är ett multilateralt arrangemang där förändringar kräver bred enighet och är en temporär finansieringskälla som beslutas för fem år i taget. Bilaterala lån är än mer tidsbegränsade, hittills med maximalt fyra års löptid, och villkoren kan i större utsträckning påverkas av enskilda medlemsländer.

NAB:s användande och funktionssätt

NAB bildades 1998 och är ett multilateralt lånearrangemang mellan IMF och 40 medlemsländer, däribland Sverige genom Riksbanken (se bilaga 1). Kreditavtalen omfattar i dagsläget totalt cirka 364 miljarder SDR, vilket motsvarar cirka 5041 miljarder kronor. NAB kan användas som ”en andra försvarslinje”, om IMF:s utlåningskapacitet behöver kompletteras. När NAB är aktiverat kan IMF använda dessa resurser för att finansiera utlåning till medlemsländer. För att aktivering ska ske krävs det att deltagare motsvarande minst 85 procent av kapitalet i NAB-avtalet ger sitt godkännande.

Samma år som NAB bildades, 1998, aktiverades det för att bidra till finansieringen av IMF:s utlåning till Brasilien. Sedan användes inte NAB förrän under den globala finanskrisen, då NAB användes för utlåning till ett flertal länder under 2011–2016. År 2011 ändrades systemet för aktivering av NAB, från att aktiveras från fall till fall, till att aktivering skedde under sexmånadersperioder. I samband med att IMF:s medlemskapital ökade i januari 2016 gjorde IMF bedömningen att dessa medel skulle vara tillräckliga för att finansiera IMF:s utlåning i närtid, och NAB försattes därför i viloläge den 25 februari

2016. NAB har inte varit aktiverat sedan dess. Detta innebär att nya utlåningsprogram som beslutas av IMF:s styrelse inte kan finansieras med NAB-medel utan att ett nytt beslut om aktivering av NAB fattas.

NAB är en temporär finansieringskälla eftersom IMF vart femte år tar ställning till om NAB fortfarande behövs under kommande period. Den nuvarande NAB-perioden löper ut den 31 december 2025.

Om IMF utnyttjar låneavtalet med Riksbanken kan institutionen som huvudregel låna medlen i högst tio år från lånetillfället. Tio år är den längsta återbetalningsperiod IMF beviljar i sin utlåning. IMF kan dock, med Riksbankens medgivande, förlänga återbetalningstiden med upp till fem år. Detta syftar till att skydda IMF från likviditetsrisk för den händelse att något av IMF:s programländer inte betalar tillbaka sina lån i tid. Dragningar under NAB uttrycks i SDR, men kan regleras i den valuta som avtalats.

De bilaterala lånens användande och funktionssätt

I samband med och efter finanskrisen 2008 och den efterföljande skuldcrisen i Europa behövde flera länder vända sig till IMF för att söka finansiellt stöd och institutionens utlåning ökade markant. IMF ingick då temporära bilaterala lån med ett antal medlemsländer 2009 och 2010. Sedan dess har dessa förlängts och förstärkts vid ett flertal tillfällen, för att kunna möta medlemsländernas lånebehov. Det är 42 länder som har ingått bilaterala avtal med IMF, och avtalen omfattar i dagsläget totalt cirka 141 miljarder SDR (cirka 1953 miljarder kronor), se bilaga 2.

Villkoren för IMF:s upplåning från medlemsländerna regleras i IMF:s stadgar, i IMF:s riktlinjer för upplåning och i de bilaterala låneavtal IMF tecknar med respektive långgivare. För att försäkra likabehandling beslutar IMF:s styrelse om ett standardavtal för de bilaterala lånen vars huvudsakliga villkor inte kan frångås i bilaterala avtalsförhandlingar. Avtalen kan emellertid skilja sig marginellt från varandra beroende på landspecifika juridiska förutsättningar. I IMF:s riktlinjer för utlåning anges också att IMF över tid ska sträva efter en jämn bördefördelning mellan långgivarländerna inom varje lånekategori.

De bilaterala lånen måste aktiveras för att IMF ska ha rätt att utnyttja dem. För att de bilaterala lånen ska aktiveras krävs att IMF:s kvarvarande medel för utlåning understiger en nedre gräns på 100 miljarder SDR och att det nya lånearrangemanget NAB är aktiverat och tomt på resurser. Dessutom måste bilaterala långgivare motsvarande 85 procent av lånearrangemangets kapital rösta för en aktivering. Att aktiveringen av låneavtalen sker genom röstning är ett sätt att öka långgivarnas inflytande. Enligt det nuvarande avtalet kan IMF efter att BBA varit aktiverat i vissa fall fortsätta att göra dragningar efter det att avtalet upphört, för att fullgöra eventuella åtaganden som gjordes under den aktiva perioden.

De ursprungliga bilaterala lånen som tecknades 2009 och 2010 användes av IMF, men sedan dess har man även förstärkt övriga resurser (t.ex. dubblingen av medlemskapitalet som trädde i kraft 2016) vilket inneburit att IMF aldrig behövt utnyttja de efterföljande bilaterala låneåtagandena.

Precis som i fallet med NAB uttrycks dragningar under de bilaterala lånen i SDR, men kan regleras i den valuta som avtalats. Återbetalningsperioden är densamma som för NAB.

Sveriges medverkan i NAB och BBA

Riksbankens åtagande att låna ut under NAB och BBA kan pausas av IMF. Riksbanken kan begära en omprövning om det på grund av Sveriges betalningsbalans och tillgängliga reserver inte anses rimligt att förvänta sig att Sverige lånar ut pengar. Ett sådant beslut fattas av IMF:s styrelse efter att ha beaktat Sveriges skäl för begäran. En sådan begäran brukar normalt inte avslås. Likaså kan Riksbanken, av samma skäl som ovan, begära förtida återbetalning av utlånade medel. Även detta beslut fattas av IMF:s styrelse efter att ha beaktat Sveriges skäl. IMF har även rätt att låna under Riksbankens avtal i syfte att betala tillbaka ett lån till en annan långivare som begär förtida återbetalning. Om en sådan situation uppstår får IMF låna de medel som behövs så länge det finns utestående fordringar till ett långivarland under 2020/21 års avtal för NAB/BBA och givet att det finns outnyttjat låneutrymme under Riksbankens avtal.

Riksbankens nuvarande åtagande under NAB motsvarar cirka 4,5 miljarder SDR (cirka 62 miljarder kronor) och löper ut vid utgången av 2025. Riksdagen medgav 1997 att Riksbanken för Sveriges del biträdde det inom IMF fattade beslutet om deltagande i NAB för en femårsperiod (bet. 1996/97:FiU16, rskr. 1996/97:210). Deltagandet har därefter förlängts i omgångar. Riksdagen medgav våren 2003 att Riksbanken förlängde deltagandet i NAB med ytterligare en femårsperiod (bet. 2002/03:FiU17, rskr. 2002/03:139). Samma sak skedde våren 2008 (bet. 2007/08:FiU17, rskr. 2007/08:151). Riksdagen medgav i januari 2011 att Riksbanken ökade det svenska åtagandet i NAB till ett belopp om 4,4 miljarder SDR (bet. 2010/11:FiU17, rskr. 2010/11:145). Riksdagen godkände vidare en minskning av NAB för Sveriges del i november 2011 i samband med att medlemskapitalet ökade i motsvarande grad (bet. 2011/12:FiU16, rskr. 2011/12:42). Riksdagen medgav hösten 2016 att Riksbanken förlängde deltagandet i NAB med ytterligare en femårsperiod (bet. 2016/17:FiU29, rskr. 2016/17:173). Riksdagen godkände hösten 2020 en ökning av Sveriges åtagande i NAB till ett belopp om 4,5 miljarder SDR och förlängde deltagandet med ytterligare fem år (bet. 2020/21:FiU31, rskr. 2020/21:21). Slutligen, som en följd av bemyndigandet till regeringen att öka Sveriges kvotinsats i IMF, godkände riksdagen den 12 juni 2024 en minskning av NAB (bet. 2023/24:FiU21, rskr. 2023/24:241, se nedan).

Riksbankens nuvarande åtagande inom de bilaterala lånen är cirka 3,2 miljarder SDR, eller 44 miljarder kronor och löper ut den 31 december 2024.

Riksdagen medgav våren 2010 att Riksbanken för Sveriges del ingick avtal om att delta i de bilaterala lånen, samt medgav hösten 2012 en förlängning av Sveriges bilaterala låneavtal, vilket upprepades våren 2017 och slutligen hösten 2020 (bet. 2009/10:FiU13 och rskr. 2009/10:199, bet. 2012/13:FiU17 och rskr. 2012/13:52, bet. 2016/17:FiU28 och rskr. 2016/17:172, samt bet. 2020/21:FiU31 och rskr. 2020/21:21).

Den 16:e kvotöversynen

I december 2023 avslutades den sextonde allmänna översynen av medlemsländernas kvoter i IMF. Denna översyn resulterade i en resolution om att höja den totala summan av medlemsländernas kapitalinsatser med 50 procent från 477 miljarder SDR till 716 miljarder SDR, vilket motsvarar en höjning från cirka 6606 miljarder kronor till cirka 9916 miljarder kronor. En del av den resolution som IMF:s guvernörsstyrelse antog innebär vidare att de bilaterala lånen upphör och att NAB minskar med 61,3 miljarder SDR (849 miljarder kronor), för att bibehålla nuvarande resursnivå.

För att kvothöjningen ska träda i kraft krävs att exekutivstyrelsen fastslår dels att godkännande av medlemsländer som tillsammans innehar motsvarande minst 85 procent av kvoterna har inkommit, dels att tillräckligt antal deltagare i NAB har godkänt minskningen av lånearrangemanget.² Enligt resolutionen ska ett godkännande av kvothöjningen och minskningen av NAB lämnas av medlemsländerna till IMF senast den 15 november 2024. Exekutivstyrelse kan förlänga denna tidsfrist.

Riksdagen har den 12 juni 2024 bemyndigat regeringen att öka Sveriges kvot i IMF med 2,215 miljarder SDR (cirka 31 miljarder kronor). Sveriges andel av det totala insatskapitalet bibehålls. Riksdagen bemyndigade Riksbanken att betala in det nödvändiga beloppet till IMF. Finansutskottet konstaterade att när kvothöjningen träder i kraft innebär det för Sveriges del att Sveriges åtagande för NAB minskar, från 4,5 miljarder SDR till 3,8 miljarder SDR, och att Sveriges bilaterala lån motsvarande 3,2 miljarder SDR upphör. Sveriges totala åtaganden till IMF minskar därmed från 12,1 miljarder SDR till 10,4 miljarder SDR (prop. 2023/24:99, bet. 2023/24:FiU21, rskr. 2023/24:241). Riksbanken anser att minskningen av NAB har hanterats genom riksdagsbeslutet om ökningen av Sveriges kvot.

Sammantaget innebär kvothöjningen att det svenska åtagandet kommer att minska med 1,7 miljarder SDR (motsvarande cirka 23,5 miljarder kronor), då Sveriges andel av de frivilliga lånearrangemanget är större än Sveriges andel av insatskapitalet.

² Medlemsländer som tillsammans innehar motsvarande minst 90 procent av lånearrangemanget.

Förlängningar av NAB och BBA

Det finns en risk att kvothöjningens ikraftträdande fördröjs, exempelvis om en tillräcklig majoritet av medlemmarna inte hunnit avsluta sina nationella beslutsprocesser. Nuvarande bilaterala låneavtal löper dessutom ut den 31 december 2024. IMF vill därför, för att säkerställa fondens resursnivå, behålla de frivilliga lånearrangemangen NAB och BBA på nuvarande nivå tills kvothöjningen genomförts. Eftersom NAB dessutom är en viktig del av IMF:s utlåningsresurser som en ”en andra försvarslinje”, finns det enligt IMF starka skäl för att förlänga NAB med ytterligare fem år.

BBA

I mars 2024 godkände IMF:s exekutivstyrelse ett ramverk för att förlänga 2020 års bilaterala låneavtal med de enskilda deltagande länderna som löper ut vid utgången av 2024. I april 2024 erhöll Riksbanken ett brev där IMF:s chef Kristalina Georgieva bad om att Sverige skulle fortsätta delta i de bilaterala lånearrangemangen från 2020. Detta föreslås ske genom att Sverige godkänner de av IMF föreslagna ändringarna i det befintliga avtalet.³ Ändringarna innebär i huvudsak att åtagandet att låna ut under det bilaterala låneavtalet förlängs från och med den 1 januari 2025 tills dess att den 16:e kvotöversynen träder i kraft eller till och med den 31 december 2027, beroende på vad som inträffar först. Dessutom ska inga nya dragningar göras efter att kvotöversynen har trätt i kraft. När Sverige har genomfört inbetalning av kvotandelen ska fonden återbetala eventuella utestående fordringar, inga ytterligare dragningar ska göras och avtalet ska avslutas. Ändringarna innebär också bland annat att även om kvothöjningen inte är genomförd den 31 december 2027, kommer inga dragningar att göras för eventuella så kallade krav på förtida återbetalning från andra medlemsländer efter detta datum. IMF ber Sverige att godkänna förlängningen så snart som möjligt givet nationella beslutsprocesser. Förlängningen kan bara ske om de enskilda kreditgivarna godkänner det.

NAB

IMF:s exekutivstyrelse fattade i juli 2024 beslut om att förlänga NAB med ytterligare en femårsperiod. NAB deltagare hade före detta konsulterats och gav sitt stöd till förnyelsen på ett möte i juni 2024. Den nya NAB-perioden inleds den 1 januari 2026, och löper till den 31 december 2030. Beslutet innebär ingen förändring av åtagandena för deltagande länder, men innehåller fyra begränsade tekniska förändringar. Den första innebär en förenklad process för byte av NAB-deltagare, från en medlemsstat till en officiell institution och vice versa.⁴ De övriga tre förändringarna innebär att obsoleta bestämmelser uppdateras.

³ Beträffande det befintliga avtalet se bet. 2020/21:FiU31.

⁴ En officiell institution ska också kunna ersättas av en annan officiell institution.

Deltagarna i NAB har fram till den 30 juni 2025 på sig att meddela IMF om de vill avsluta sitt engagemang. Om en deltagare inte har kontaktat IMF innan detta datum, räknas det som ett tyst godkännande av ett fortsatt deltagande.

Förnyandet av NAB är separat från och oberoende av godkännandet av minskningen av NAB i samband med kvothöjningens genomförande.

Sveriges totala åtagande

En förlängning av NAB och ett nytt bilateralt avtal innebär ett oförändrat åtagande för Sverige gentemot IMF, fram tills att kvothöjningen är genomförd. Därefter minskar Sveriges åtagande med 1,7 miljarder SDR (motsvarande cirka 23,5 miljarder kronor).

Överväganden och förslag

Riksbanken är finansiell motpart till Internationella valutafonden (IMF) för Sveriges räkning (jfr. 6 kap. 2 § första stycket lagen [2022:1568] om Sveriges riksbank [riksbankslagen]). Riksbanken får i fråga om IMF efter riksdagens medgivande lämna krediter eller delta i annan finansiering som inte avser låginkomstländer (6 kap. 3 § 1 riksbankslagen). Riksbanken får också i fråga om IMF göra en framställning till regeringen om att tillskjuta insatskapital eller lämna krediter eller delta i annan finansiering som avser låginkomstländer (6 kap. 3 § 2 riksbankslagen).

Riksbanken bedömer att denna framställning ska göras till riksdagen eftersom NAB och BBA inte avser insatskapital och inte heller är finansieringslösningar som avser låginkomstländer. Av förarbetena till riksbankslagen framgår att det som avsågs med det sistnämnda är utlåning som för närvarande sker inom ramen för till exempel Poverty Reduction and Growth Trust (PRGT), som är en subventionerad utlåning med förmånliga räntevillkor och/eller längre återbetalningstid (prop. 2021/22:41 s. 136 och 230). NAB och BBA, i likhet med kvotresurserna, syftar till att finansiera IMF:s reguljära utlåning som ska upprätthålla ett stabilt globalt finansiellt system och riktar sig till alla IMF:s medlemsländer med betalningsbalansproblem. För att Riksbanken ska kunna förlänga det svenska deltagandet i NAB eller ingå ett nytt bilateralt låneavtal med IMF krävs således riksdagens medgivande.

Pandemin och Rysslands krig mot Ukraina har inneburit en förnyad hög efterfrågan på finansiering från IMF, framförallt från låg- och medelinkomstländer som varit sårbara mot det allvarliga ekonomiska läget. Efterfrågan på IMF:s resurser har inte varit så hög som den är i dag sedan den globala finanskrisen. IMF:s stabs egen analys förutser en fortsatt hög efterfrågan på finansiering även framöver.

Riksbanken anser att det är viktigt att IMF har tillräckliga resurser för att i ekonomiskt och finansiellt turbulenta perioder kunna främja finansiell och monetär stabilitet och stödja länder att nå en positiv ekonomisk utveckling. Avsikten är att IMF ska tillföras resurser genom en höjning av medlemsländernas kapitalinsatser. Riksbanken delar emellertid IMF:s syn att IMF även fortsättningsvis behöver tillgång till lånade resurser genom NAB och bilaterala lån för att kunna säkerställa fondens resursnivå ifall ikraftträdandet av kvothöjningen drar ut på tiden. Riksbanken anser därför att det är lämpligt att förlänga Riksbankens åtagande i NAB och att Riksbanken fortsatt deltar i de bilaterala lånearrangemangen, i enlighet med IMF:s förslag. Riksbanken ser heller inga problem med de få tekniska förändringar som IMF föreslår gällande NAB.

Utlåning till IMF är förknippad med mycket låg risk. Riksbanken lånar ut medel till IMF som i sin tur lånar vidare till tredje land och det är IMF som bär kreditrisken. IMF åtnjuter enligt praxis en särskild ställning i fråga om

förmånsordning, vilket innebär att återbetalningar av lån från IMF ska prioriteras framför andra långivare. IMF har ett ramverk för att hantera kreditförluster om en betalningsinställelse från ett låntagarland trots allt skulle ske. Hittills har IMF aldrig åsamkats några förluster av sin utlåning. Riksgäldskontoret ska ta upp lån till staten i syfte att tillgodose Riksbankens behov av upplåning för utlåning till IMF samt tillskjutande av insatskapital (6 kap. 4 § riksbankslagen).

Mot denna bakgrund föreslår Riksbanken att riksdagen medger att Riksbanken förlänger Sveriges nuvarande åtagande i IMF:s lånearrangemang NAB med ytterligare fem år från och med den 1 januari 2026. Riksbankens åtagande under NAB motsvarar för närvarande 4,5 miljarder SDR (62 miljarder kronor). I samband med att kvotöjningen träder i kraft kommer Sveriges åtagande i NAB att minska med 0,7 miljarder SDR (9,7 miljarder kronor).

Beträffande det bilaterala avtalet föreslår Riksbanken att riksdagen medger att Riksbanken får ingå ett avtal med IMF om en kredit på 3,2 miljarder SDR (44 miljarder kronor). Det avtalet löper från och med den 1 januari 2025 tills dess att den 16:e kvotöversynen träder i kraft eller till och med den 31 december 2027, beroende på vad som inträffar först. I samband med att kvotöjningen träder i kraft kommer det bilaterala låneavtalet att upphöra.

BILAGA 1

Sammanställning NAB deltagare

NAB deltagare*Miljarder SDR*

	Åtagande
Japan	67,0
USA	56,4
Kina	31,7
Tysklands centralbank	25,8
Frankrike	19,0
Storbritannien	19,0
Italien	13,8
Saudiarabien	11,3
Schweiz centralbank	11,1
Nederländerna	9,2
Brasilien	8,9
Indien	8,9
Ryssland	8,9
Belgien	8,0
Kanada	7,7
Spanien	6,8
Korea	6,7
Mexiko	5,1
Sveriges riksbank	4,5
Australien	4,4
Norge	3,9
Österrike	3,6
Danmarks centralbank	3,3
Polens centralbank	2,6
Finland	2,3
Irland	1,9
Grekland	1,7
Portugals centralbank	1,6
Chiles centralbank	1,4
Singapore	1,3
Luxemburg	1,0
Filippinernas centralbank	0,7
Israels centralbank	0,7
Cypern	0,7
Hongkongs centralbank	0,7
Malaysia	0,7

	Åtagande
Nya Zeeland	0,7
Sydafrika	0,7
Thailand	0,7
Kuwait	0,3
Summa	364,4

Källa: IMF

BILAGA 2

Sammanställning deltagare i de bilaterala låneavtalen

BBA deltagare*Miljarder SDR*

	Åtagande
Japan	19,3
Kina	15,9
Tysklands centralbank	14,6
Frankrike	11,1
Italiens centralbank	8,3
Spanien	5,2
Nederländernas centralbank	4,8
Korea	4,8
Saudiarabien	4,8
Storbritannien	4,0
Belgiens centralbank	3,5
Kanada	3,5
Mexikos centralbank	3,2
Schweiz centralbank	3,2
Sveriges riksbank	3,2
Brasiliens centralbank	2,9
Indiens centralbank	2,9
Rysslands centralbank	2,9
Norges centralbank	2,6
Polens centralbank	2,2
Österrikes centralbank	2,2
Australien	2,0
Danmarks centralbank	1,9
Algeriets centralbank	1,6
Turkiets centralbank	1,6
Finlands centralbank	1,3
Singapores centralbank	1,3
Thailands centralbank	1,3
Luxemburg	0,7
Slovakien	0,6
Sydafrikas centralbank	0,6
Tjeckiens centralbank	0,5
Perus centralbank	0,5
Chiles centralbank	0,3
Malaysias centralbank	0,3

	Åtagande
Nya Zeeland	0,3
Filippinernas centralbank	0,3
Sloveniens centralbank	0,3
Litauens centralbank	0,2
Bruneis centralbank	0,1
Estlands centralbank	0,1
Maltas centralbank	0,1
Summa	141,2

Källa: IMF